

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВО-ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Ефективність підприємницької діяльності в АПК визначається багатьма факторами. Світова практика показує, що малий бізнес і підприємство виступають важливими механізмами підвищення ефективності господарювання саме в галузі сільськогосподарського виробництва.

Важливим методом підвищення ефективності підприємницької діяльності є впровадження інновацій, яке повинно мати плановий і регулярний характер.

Роль сфер і галузей АПК важко переоцінити у підвищенні соціально-економічної та екологічної ефективності. Тут фундаментальні наукові пошуки, техніко-технологічні та інноваційні розробки мають бути спрямовані, насамперед, на розв'язання таких актуальних завдань:

- 1) оптимальне й екологічно та соціально зрівноважене забезпечення сільського господарства найважливішими виробничими ресурсами (землею, водою, працею, технікою, добривами тощо);
- 2) розроблення принципово нових методів, способів і технологій зберігання сільськогосподарської продукції в процесі виробництва, переробки та доведення до споживача, а також забезпечення екологічної чистоти і високої якості продуктів харчування.

В найближчі 2-3 роки повністю буде використано й амортизовано наявну сільськогосподарську техніку, оновлення і заміна якої протягом останніх 12-13 років проводилася вкрай низькими темпами. Це призвело до катастрофічного падіння технічної та енергетичної оснащеності аграрного виробництва. Так, за рівнем технічної оснащеності вітчизняне сільське господарство відстає від сільського господарства країн – членів ЄС в середньому в 8-10 разів.

Основними видами сільськогосподарської техніки аграрні підприємства забезпечені лише на 40-60 % від нормативного рівня. Причому понад 90 % з них відпрацювали свій амортизаційний строк. За останні 13 років фондооснащеність аграрного виробництва в Україні скоротилася майже у 8,5 разів, а фондоозброєність праці – в 6 разів.

Першочерговими завданнями для підтримки стабільного та ефективного розвитку АПК слід вважати такі:

- 1) всебічне зміцнення й удосконалення матеріально-технічної бази агропромислового виробництва і широкомасштабне застосування прогресивних та інноваційних технологій у землеробстві, тваринництві і переробці їх продукції;
- 2) створення відповідних виробничих, соціальних та обслуговуючих структур на засадах ринкової економіки в усіх регіонах АПК;

3) здоровий і врівноважений протекціонізм щодо розвитку АПК з метою зменшення імпорту продуктів харчування та аграрної сировини і збільшення їх експорту.

Інноваційний розвиток АПК має охоплювати чотири основні типи нововведень:

- селекційно-генетичні;
- виробничо-технологічні;
- організаційно-управлінські;
- економіко-соціоекологічні.

Формування розвинутого ринку науково-технічної та інноваційної продукції в АПК України можливе лише тоді, коли соціально-економічною основою сталого і стабільного розвитку всього національного господарства, в тому числі й аграрного сектора економіки, є товарно-грошові відносини ринкового типу.

До найважливіших чинників, необхідних для формування в АПК розвинутого й ефективного ринку науково-технічної та інноваційної продукції агропромислового призначення, в сучасних умовах належать:

- забезпечення науково-дослідної сфери АПК висококваліфікованими кадрами в достатній кількості й фінансовими ресурсами в необхідних обсягах;
- формування спільного взаємозумовленого економічного зростання інтересу як у виробників, так і у споживачів до науково-технічної та інноваційної продукції;
- організація спеціалізованих ринкових структур у сфері науково-дослідних та інноваційних розробок агропромислового призначення й реалізація їх у практиці господарювання в усіх галузях і сферах АПК, а також досягнення високого рівня матеріально-технологічного забезпечення наукових і впроваджувальних формувань;
- розробка та застосування в межах національного АПК науково обґрунтованого економічного механізму регулювання функціонування і стимулювання розвитку ринку науково-технічної та інноваційної продукції, який охоплював би вирішення питань ціноутворення, оподаткування, фінансування й кредитування науково-дослідної діяльності та сприяв підвищенню взаємної заінтересованості виробників і споживачів зазначеної продукції.

На сьогоднішній день розвиток інноваційної діяльності має дуже велике значення в усіх сферах АПК. Адже разом з розвитком інновацій більш швидкими темпами розвивається і агропромисловий комплекс, а це означає, що сільське господарство в регіонах України розвиватиметься набагато швидше. В рамках інноваційної моделі розвитку підприємництва створюються оптимальні умови для впровадження інновацій, і таким чином забезпечується як прогресивний розвиток галузі, так і один із механізмів підвищення ефективності підприємницької діяльності.